

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

ST. (NO.) 3.

Posamezna številka 3c.

Suhaški uradnik obtožen prohibicije.

PROHIBICIJSKI RAVNATEL
ZA DRŽAVO NEW YORK
JE OBTOŽEN, DA JE PO-
MAGAL PRI PROTIZAKO-
NITEM DVGANJU OPOJ-
NIH PIAČ IZ VLADNIH
SKLADIŠĆ.

New York, 4. — V stopinjah prohibicije hodita zločin in hri navščina. To nam dokazuje potek dogodkov v Zedinjenih državah, odkar je prišla v veljavo prohibicijska postava.

Danes se je pričelo s pregledovanjem obtožb, ki jih je pred nekaj tedni sestavila velika porota, ki je preiskovala vsiljevanje Volsteadovega zakona v New Yorku in pronašlo se je, da je pro-

bivšemu državnemu prohibicijskemu ravnatelju, odvetniku Harold L. Hartu naperjena obtožba, da je bil v zari in z nekaterimi drugimi prohibicijskimi uradniki in lekarnarji, in da je povzročil proti-zakonito dviganje velikih zalog opojne pijače iz vladnih skladišč.

Poleg Harta so obtoženi tudi Thomas Reedy, ki je bil preje usposljen pri pošti, pozneje pa je bil Hartov pomočnik v prohibicijskem uradu; William Orr, privatni tajnik tedanjega gospodarja Whitmanna; Michael J. Lynch, uradnik v Hartovem uradu; Owen B. Murphy, blagajnik demokratske organizacije v Bronxu; ter Thomas F. Duff, demokratski politikant v Bronxu. Poleg teh je obtoženih tudi več lekarnarjev.

Ako bodo obtoženi spoznani krivim, tedaj se jih glasom zakona lahko pošlje v zapor za dobo treh let.

Orr, Lynch in Duffy so se žele izjavili na sodniji ter izjavili svojo nedolžnost. Izpušчени so bili na prosti pot, ko je bilo za vsakega položeno \$5000 varščine. Vsaki drugi obtoženci so že tudi položili zahtevano varščino.

Obtožba velike porote je sle
dila po večmesečni preiskavi, k
se je pričela potem, ko je med Fi
ladelfsijo in Baltimore zaplenje
toven avtomobil, poln alkohol
lične pijače, ki je bil naslovlje
na Central Drug Co. Uradniki, ki
so izvršili zaplenitev, so opazil
da je bila številka uradnega do
voljenja za pijačo na avtomobil
247.000, medtem ko je bila lo
galna številka Hartovega urad
131.000. Hart je obtožen, da
izdajal ponarejena dovoljenja.

**DELNIČARJEM AMERI-
ŠKO-JUGOSLOVANSKE
TISKOVNE DRUŽBE.**

V smislu pravil, se vrši
letna seja naše družbe dne
8. JANUARJA 1922
v Grdinovi dvorani na
6019 St. Clair Ave.
Tretje nadstropje.

Pričetek točno ob 2. uri popoldne. Za nadaljni razvoj našega podjetja je potrebno, da se te delniške seje udeležijo vsi delničarji brez izjeme. Ako pa bi imel kateri za tisti dan kake za-

Direktorij
Am. Jug. Tiskovne Družbe
G. M. Kabay, tajnik.

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.0
POSAMEZNA STEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastnje in izdaja ga

Ameriško-Jugoslovenska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravlništvo.

CLEVELAND, O. ČETRTEK (THURSDAY), JAN. 5th, 1922.

104

PREPOZNO KESANJE.

Za storjen greh ni zadostno samo kesanje, temveč treba je tudi pokore. Ko so zavezniški prvaki par let nazaj sklenili, da pošljejo oborožene čete v Sibirijo, v Arhangelsk in na Krim, da s silo odpravijo ono vladu, o kateri so trdili, da je prišla na krmilo s silo, so storili nad ruskim narodom greh, katerega se danes kesajo, in za katerega morajo delati tudi pokoro.

Takrat so zavezniške vlade, kot tudi ameriška vlada, poslale vojske proti sovjetski Rusiji ter podpirale dejansko, z denarjem, smodnikom, opremo in moralno vse reakcijske generale nekdanjega carističnega režima, ki so si želeli povratka onih zlatih časov, ko je carjev bič brez prestanka žvižgal nad glavami zatiranih ruskih mas. Sicer so se izgovarjali, da so to storili le zato, da pomagajo čehoslovanskim četam, ki so ravno takrat odhajale iz Sibirije, toda to je bila pretveza, kar je pozneje kmalu postalo očitno.

Na številne proteste v Angliji in Ameriki so zavezniške čete končno odšle iz Sibirije. Narodi doma niso bili pripravljeni podpirati vojne proti ruskemu narodu, in tako ni kazalo drugega kot da se je vojaške ekspedicije poklicalo domov.

Med onimi četami, ki so bile poslani v Sibirijo, je bil pa pretežen del Japoncev. To je bilo povsem naravno, kajti Japonska je izmed zavezniških dežel najbližja Sibiriji. Japonska je sicer takrat, ko se je sklepalo o pošiljanju oboroženih ekspedicijskih proti ruski ljudski vladi, slovesno zatrjevala, da bo odpoklicala svoje čete ravno takrat, kot ostali zavezniški, toda tega Japonska še do danes ni izpolnila. V rokah ima del polotoka Sahalina, mesto Vladivostok, a navrh tega steza svoje roke še po notranjosti in sicer pod plaščem protekcije, katero daje izdajalskim kontrarevolucionarjem in belim gardistom. Zavezniški, zbrani na washingtonski konferenci, si na vse načine prizadevajo pripraviti Japonsko do tega, da bi umaknila svoje čete iz Sibirije, toda japonski delegatje vedo, da zavezniški nimajo niti volje niti moči spraviti jo iz Sibirije s silo, a pozive, prošnje, namigavanja pa kar lepo v koš mečejo in se vsem skupaj v perišče smejejo. Zavezniški in Amerika so vrli v Sibirijo, da "kaznujejo" boljševike, a danes padajo batine po njih lastnih ramah. Zdaj pač uvidevajo, da so šli na lim japonskim imperijalistom, ki so hoteli pretveza za vpad v rusko zemljo.

Včeraj smo čitali, da bo Amerika zahtevala, da se Japonska umakne iz Sibirije. Amerika nima le pravico to zahtevati, temveč tudi dolžnost, kajti tudi ona je sodelovala pri zločinu, toda vprašanje je, da-li bo Japonska zahtevalo upoštevala, posebno še, ko si je svesta, da ima za sabo francoski imperijalizem, s katerim je v tozadevnem sporazumu.

Zaveznikom in Ameriki torej drugega ne prostaja, kot da mirno gledajo japonsko prodiranje na Daljnem vzhodu ali pa da z orožjem izženejo japonske vsiljivce iz ruske zemlje. Do poslednjega najbrže ne pride takoj kmalu, toda treba ni misliti, da bo Sibirija vsled tega za Rusijo zgubljena. Trocki je na devetem kongresu ruskih sovjetrov jasno povedal, da bo sovjetska rdeča armada ostala v jedru nedotaknjena tudi v bodoče, in ta armada bo, ako treba, znala rabiti svoje bajonete tudi proti japonskemu imperijalizmu.

DOPIS.

Nottingham, Ohio.

Cenjeni urednik lista Enakopravnost, prošim vas, da priobčite par vrstic v naš priljubljeni delavski list.

Posebni novic nimam sporočati. Dela se bolj slabo kot povsod danes; kar se pa tiče v drugih ozirih pa naša mlada naselbina precej lepo napreduje. Sedaj smo si ustanovili novi klub, ki se imenuje 32. Ward Improvement Association in ta klub je imel svojo sejo v Nottingham School dne 29. decembra 1921. in na tej seji se je vse potrebno ukrenilo, da nam mestna zbornica zboljša našo naselbino. Torej vabimo vse rojake, da pristopijo v ta naš klub, katerega zelo potrebujemo. Tukaj se ne bode šlo za nobeno drugo stvar kot da se naša naselbina zboljša; izvoljen je odbor, ki ima pri mestni vladi uplvin in bo naredil, kar bo mogel v prid nas vseh. Zato je vsacega naseljenca dolžnost v tej naši naselbini, da pristopi k temu klubu. Ako nas bo več, več moči bomo imeli; naša dolžnost je, da se enkrat zbudimo in tudi mi začnemo z delom, da bo tudi nam koristno ne pa samo drugim, ker mi moramo ravno tako davke plačevati kot drugi kakaj pa potem ne bi imeli tudi mi tiste koristi kot jih imajo danes drugi.

Poročevalec Fr. Zagar.

Iz stare domovine.

TRBOVELJSKI PREMOGOKOPNI DRUŽBI SE JE ZAHTELO RUDARSKO STAVKE.

Pred kratkim smo poročali o plačilnem gibanju uradništva in je bil, da je vladi stavila predpogodnosti. Postopanje Trboveljske premogokopne družbe je ne pa povisalo, kakor je družba že gotovo naši paynosti dobro zahtevala in zahteva.

znano, s kakimi argumenti stopi vedno pred obravnavo, kadar gre za izboljšanja življenjskega položaja njenih uslužbencev. Pri obravnavi omenjenih zahtev so družbeni zastopniki dokazovali, da ima družba pretežno polje 35 milijonov izguba! To pa, češ, ker vlada ne dovoli družbi prostega izvoza v Italijo. Od sedanjega produkcije da porabi družba za domačo potrebo 15 odstotkov, država prejema za železniške potrebe od 60 do 70 odstotkov premoga, katere plačuje po nizki ceni. Preostaja pa družbi samo od 20 do 25 odstotkov za zasebni promet, kar ji ne zadostuje, da bi produktivne stroške krila, tem bolj pa še na kako izboljšanje plač pristala, dokler ji vlada ne dovoli višjih cen za premog, oziroma prostega izvoza. Na izjavo delegatov pri obravnavi, da jim je znano, da imajo tudi delavci svoje zahteve vložene za zvišanje doklad, so družbeni zastopniki odgovorili, da se tudi na delavske zahteve ne bo pristalo. Kakor rečeno, tako tudi storjeno.

Gotovo je še javnosti v spominu disciplinirano mezdno gibanje rudarjev, ki se je končalo 12. januarja t. l. Uspeh stavke je bil, da je ministrstvo za šume in rudarstvo v zvezi z ministrstvom za socialno politiko poslalo ministerijem komisijo, katere je imela nalogo, da se prepriča iz računskih knjig, ali je upravičena družbina zahteva po zvišanju cen na premog ali ne. Znano nam je iz poročil komisije, ki je ugotovila razne računске manipulacije, kako zna družba neupravičeno in umetno produktivne stroške za premog povisati oziroma svoj dobiček prikrivati. Rezultat komisije je bil, da je vladi stavila predpogodnosti. Postopanje Trboveljske premogokopne družbe je ne pa povisalo, kakor je družba že gotovo naši paynosti dobro zahtevala in zahteva.

Komisija je dne 19. januarja ugotovila pogodbo, katere je obvezna za družbo in za delavstvo v njenih revirjih. Sredi novembra se je v resnici po daljšem odlašanju odločilo rudniško glavarstvo sklicati obravnavo glede povisjanja draginjskih doklad. Kako je obravnava potekla, dokazuje nam v prvi vrsti že interpelacija sodruka dr. M. Koruna z 20. 11. t. l. na ministrstva za šume in rude.

Torej kakor pri obravnavi zahtev uradnikov, tako je družba odklonila in poteptala pogodbo z delavci, na katero je bila sama pristala.

Poročilo delegatov rudarske za druge II. skupine se je šele pozneje poročalo, da ima družba tekem zadnjega pol leta 32 milijonov izgube.

Najbolj zanimivo je pa — kar nas je pripravilo do tega, da poročamo javno delavstvu Trboveljske družbe, da je višji ravnatelj Heinrich obvestil delegate v nekem pismu z ozirom na odredbo ministrstva za rude in šume, da naj družbino vodstvo gleda na to, da bo svojemu delavstvu plače izenačilo s plačami rudarstva državnih rudnikov v Bosni i Hercegovini!

Znano je, da je bosansko rudarstvo ravno v istem času stavkalo kakor naša in da je stavko oblast popolnoma razbila in da je rudarstvo v Bosni še v slabšem položaju kakor rudarstvo v Sloveniji.

Ali je bilo potemtakem sploh mogoče pričakovati drugačnega izida obravnav ako družba oziroma rudniško glavarstvo v Ljubljani ni dobila direktno nalogo za znižanje delavskih plač?

S težko nestrpnostjo čaka danes družbino uradništvo in poduradništvo, katero je svoje zadnje upanje stavilo na kr. namestnika v Ljubljani, da posreduje v Belgradu pri centralni vladi v nje govi zadevi. Še z večjo nestrpnostjo odgovorja ministru za rude in šume, dr. Krizmana na stavljeno interpelacijo, ki vprašuje:

Jeli je minister pripravljen naročiti rudniškemu glavarstvu v Ljubljani, da takoj določi draginjske doklade po točki 8. navedene kolektivne pogodbe?

Sodeč po vseh dosedanjih znamenjih bo moral minister dvojno ulogo igrati, ali pa svojo avtoriteto potepati!

Toliko o tej reči
K članku "Zopet škandal Trboveljske družbe?" z dne 29. novembra t. l. v št. 271 "Napreja" pa ugotavljamo, da je res, da je trgovec nekakoj javni funkcija hoče Trboveljska premogokopna

družba ozvajati pasivno rezistenco s tem, da sama noče vagonov. Na podlagi obeh obravnav, katere so se vršile z družbo, je razvidno, da družba je pod tem pogojem pristane na zvišanje plač, če ji vlada dovoli prosti izvoz premoga v Italijo ter višje cene za premog.

Družba hoče s podvojeno silo plačilno gibanje uradništva, poduradništva in delavstva v svojo korist izrabiti, na tihem pa misli delavstvo s svojo trdnostjo vseh nezmožnih časih in tej druginji pognati v stavko!

V prihodnjem bomo obširno poročali še o tem, da družba že cellega pol leta vodi pasivno rezistenco v produkciji s premogom. Resnica je, da je v zalogi nad 5000 (pet tisoč) vovoz premoga. Ali kaj je to v zimskem času, ko se po mestih šole, zavodi in gedališča zapirajo zaradi pomanjkanja premoga. Delavstvo v rudnikih mora pa v delovnih dneh počivati doma brez zaslužka!

Organizirano železniško osebje obveščamo, da se v Trbovljah raznaša govorica, da železničarji (1) izvajajo pasivno rezistenco ter da zaradi tega promet in vagoni zaostajajo. Prepričani smo, da se te govorice nalašč raznašajo in da so naročene. (Slišali smo jih najprej od pazniškega osebja.)

Upamo, da bo naš poslanik klub z vso paznostjo čul nad vsemi temi dogodki.

Kako bo centralna vlada nastopila zoper škandalozno početje družbe? Ali bo čuvala vladno avtoriteto? Kdo bo odločeval?

Tujezemska družba ali minister za rude in šume? Ali bo delavstvo prišlo, misliti na svoje lastno usodo?

Rešite zadevo ugodno, dokler je čas! Tiha voda breg dere!

Rudar.

TRGOVINSKA SVOBODA IN SVETOVNA VOJNA.

Fichte, ena največjih glav, kar jih nemški narod premore, je bil takorekoč oče nemškega socializma, ali socialist v dandanašnjem pomenu ni bil. Tem bolj bo morda zanimivo, kako si je ta mož ureditve trgovine v državi zamislil. — Trgovina, pravi Fichte, je bistvena točka notranje državne ureditve, je poleg ureditve državnih mej najvažnejša državna zadeva, ki zahteva najvestnejšega preudarka. Po temeljitem takem preudarku Fichte zahteva, da naj pa ugotavljamo, da je res, da je trgovec nekakoj javni funkcija, ki daje državi natančen račun, ki daje državi natančen račun, ki daje državi natančen račun.

počesanimi lasmi, ki si je vezalo pečo in mu odgovorilo: "Da, gospa je dorna, ampak ne vem, ali je že vstala."

In odpehnila je vrata v salon, ki so bila priprta. Duroy je vstopil. Soba je bila precej velika, malopohištva je bilo v nji, in bila je videti zanemarjena. Naslanjči, stari in zbledeli, so stali po vrsti ob stenah, kakor jih je bila razpostavila služabnica, zakaj nikoli ni bilo sledu, da bi pričal o okusni skrbi ženske, ki bi svoje stanovanje.

Štiri klavenske podobe, predstavljačice čoln na reki, ladjo na morju, malin na ravni in drvarja v gozdu, bile obešene na različno dolgih vrhvac vsaka na eni strani, in vse štiri posev. Kazalo je, da so že dolgo in ko višele pod brebriznim očesom malomarne gospodinje.

Duroy je sedel in je čakal. Dolgo je čakal. Naposled so se vrata odprla in gospa de Marelle je prihitela v sobo, oblečena v japonski jutranji plašč od rožnatih svil, kamor so bile uvečene zlate pokrajine, sinje cvetice in bele ptice, ter je vzkliznila:

"Veste, da sem bila še v postelji! Kako ljubeznivo da ste prišli k meni. Bila sem prepričana, da ste prišli k meni."

Vsa vesela mu je prožila obe roki, in Duroy, se je čutil vzpričo te precej slabe opreme v stanovanju domačega, jih je prijel in ji je eno poljubil, kakor je videl Norberta de Varenne.

Povabila ga je, naj sede; potem ga je merila z glave do nog: "Kako ste se izpremenili! Sedaj šele dobili pravo lice. Pariz vam dobro de. Dajte, povejte mi kaj novega."

In takoj sta začela kramljati, kakor da sta že stari znanca, in čutila sta, da se poraja med njima hipna milinarost, čutila, kako se strinja med njima tisti zaupnosti, intimnosti, naklonjenosti, ki spoprijateljstvih petih minutah dvoje bitij istega značaja in istega pomena.

(Dolge prih.)

Lepi striček

— Guy de Maupasant. —

Žurnalist je kadil cigareto, hrbet na sedalu svojega naslanjača, noge na mizi, ter je s petami mazal pričetni članek. Mirno, z dolgočasnim in zamolklim glasom, kakor bi govoril iz dna dupla, je rekel: "Ravnatelj se je zdel za nič, in naročil mi je, naj ti ga vrnem, da ga narediš še enkrat. Na, tukaj-le je." In pokazal je s prstom prepognjene liste pod obočnikom.

Duroy je bil tako zmešan, da ni vedel, kaj bi rekel, in ko je spravil svoj spis v žep, je Forestier povzel: "Danes moraš najprej na prefekturo..."

In napovedal mu je celo vrsto opravkov in novic, ki jih je treba nabrati. Duroy je odšel, ne da bi bil zabrusil ostro besedo, ki je je zaman iskal.

Drugi dan je prinesel zopet svoj članek. Iznova so mu ga zavrnili. Ko ga je še tretjičrat predelal, in mu je bil zopet odklonjen, se mu je zjasnilo, da se že preveč zaletel, in da ga more samo Forestierjeva roka voditi po njegovi poti.

Zato ni omenil več "Spominov afrikankega chasseurja", temveč je sklenil, da bo okreten in prekanjen, ker je tako treba, in bo opravljal v vsemu svoj poročevalski posel, ter čakal, da se mu obrne na bolje.

Spoznal je gledališke in politične kulice, koridorje in preddurja pri državnih in v poslanski zbornici, važna obličja vladnih atašeev in žemerne obraze zaspanih vratarjev.

Bil je v neprestanih zvezah z ministri, hišniki, generali, policijskimi agenti, s princji, zvodniki, s kurtizanami, s poslaniki, škofi, rufijani, sleparji-kavalirji, z možmi odličnega sveta, s kvartopirci-goljufi, z izvoščki, kavarnskimi natakarji in še z vsemi mogočimi osebami. Na vse te ljudi je bil priklenjen iz oziroma lastno korist

z nekakim ohlapnim prijateljstvom; zamenjal jih je v svojem čislju, meril jih je vse z enim vatlom, sodil jih je zenakim očesom, ker jih je moral gledati vsak dan, sleherni uro, brez prehoda in oddiha, in govoriti z njimi vsemi o istih zadevah, ki so se tikale njegovega posla. Primerjal se je sam človeku, ki pokuša po vrsti vzorce raznih vin in kmalu več ne loči Chateau-Margaux od Argenteuila.

Sčasoma je postal znamenit reporter, zanesljiv v iskanju podatkov, zvižčen, uren in bister, listu pravi zaklad, kakor je trdil očka Walter, ki je bil izvedenec glede urednikov.

Ker pa je dobival samo po deset centimov od vrste, poleg dvesto frankov stalne plače, in ker je življenje po bulvarjih, življenje po kavarnah in restoranih drago, ni imel nikoli solda v žepu in je obupaval nad svojo revščino.

To je trik, ki jim ga moram zalezti, si je mislil, ko je videl, kako so korčili nekateri njegovih kolegov z žepi polnimi zlata, pa si nikoli razumel, s kakšnimi skrivnimi pripomočki so se dokopali do takega obilovanja. In z zavistjo je slutil, da se bavijo s tajnimi in sumljivimi posli, raznimi uslužnostmi, da imajo med seboj kar urejeno tihotapstvo. Zato mora in mora prodreti v te skrivnosti, vstopiti v to tiho družbo, se vriniti med tovariše, ki živjajo brez njega bogate deleže.

In marsikateri večer, ko je gledal od svojega okna vlake, ki so hodili tam spodaj, je razmišljal o potih, ki bi jih kazalo ubrati.

V.

Dva meseca sta minila; blizil se je september, in Duroy se zdela, da prihaja tista nenadna sreča, katere si je bil v svesti, precej počasi. Zlasti ga je grizla moralna stopnja njegovega stališča, in ni mu bilo jasno, po kateri poti bi pripeljal na tiste vrhunce, kjer čaka človeka ugled in denar. Čutil se je priklenjenega na svojo precej skromni reporterski posel, zasedanega vanj tako, da je nemogoče uiti iz njega. Cenili so ga,

Svetovni položaj socializma in njegove bodoče naloge.

(Poročilo dr. O. Baura na zboru avstrijske socialne demokracije dne 27. 28. in 29. nov. 1921.)

Doživljali smo zadnja štiri leta tako burne čase, vedno so nas tako zaposlili, od trenutka do trenutka, da smo čisto pozabljali na sorodnost svojih lastnih doživljanj. Če se hočemo tega zavedati, kaj smo doživljali, kaj je proletarijat v teh štirih letih dosegel, če se hočemo iz tega učiti, kakšne so naše bodoče naloge, potem moramo v prvi vrsti trezno ugotoviti dejstva,

kakšna so.

Opisati moramo dogodke brez opešavanja in ne smemo se bati, da tudi razderemo svoje lastne iluzije, ki smo jih morda imeli v teh letih. Mi v Nemški Avstriji živimo v majhni, siromašni, gospodarsko, politično in vojaško nezmogoči deželi, in še bolj, kakor za vsako drugo deželo, velja za nas, da je razvoj in napredovanje neposredno odvisen od mednarodnega razvoja razrednega boja proletarijata.

Ko je leta 1918. končala vojna, kakor je morala končati, s porazom osrednjih sil, z zmago močnejše koalicije entente: ko je potem neposredno po porazu nastala revolucija, ko so v srednji Evropi krone padale v prah in razpadli prestoli, takrat jih je bilo mnogo med nami, ki so upali da bo veliki ogromni revolucionarni val šel preko mej premaganih dežel tudi v nevtralne dežele in dežele zmagovalcev. To takrat ni bila popolnoma neutemeljena nada, da bo revolucija, ki se je pričela najprej v Rusiji, nadalje

vala v srednji Evropi, končno šla s svojimi valovi tudi v velike kapitalistične zahodnje države. Danes pa moramo ugotoviti, da nas je to pričakovanje ogoljufalo. Malo mesecev po koncu vojne je nastopila v zahodnih deželah doba industrijske prosperitete (ugoden razvoj industrije), ki se je razvila marsikje do najboljših konjunktur, in ob stružnici in ob delovni mizi, je izginilo prav kmalu ono duševno razpoloženje vračajočih se vojakov, ki nagibali k revolucionarnosti.

Roko v roki s tem je šla takrat nekaj časa popustljivost buržoazije napram proletarijatu tako da smo imeli tole sliko: Izvrstna konjunktura, velika zaposlenost delavstva in velika popustljivost buržoazije na bazi tiskanja bankovcev, ki je izprva prosperiteto jako pospeševala, ki je služila najprej kot premija za eksport; to je lajšalo buržoaziji, da je dovoljevala delavstvu višje plače. Ni dvoma, da je doba dobre konjunktura v zunanjem svetu — mi v Avstriji je nismo bili nič deležni — bila odločilna vpliva na potek socialnega razvoja. To je bila prva in odločilna faza, faza prosperitete. Ta prosperiteta je zadoščala, da je rešila in ohranila gospodstvo buržoazije v zmagovalnih deželah, toda prosperiteta je bila le kratke dobe. Ze spomladi leta 1921 je nastala nova kriza, kriza v trgu. Vzrok tiči deloma v tem, da je bil vzhodnoevropski in srednjeevropski trg praktično zaprt za veliko svetovno industrijo najprej z blokado, pozneje pa s posledicami zmanjšane denarnosti, kar je trg zmanjšalo. Posebno pa se je položaj poslabšal s sistemom tributnih dajatev, ki so jih zmagovalne dežele naložile premagancem ter povzročile celo vrsto mednarodnih sporov. Toda po svojem odločilnem vzroku je gotovo posledica dejstva, da je onemu procesu inflacije sledil v svetu nasprotni

proces, proces deflacije, umikanje papirnega denarja in s tem naraščajoča vrednost denarja. Pomnožitev papirnega denarja je injekcija s kastro,

ki jo damo narodnemu gospodarstvu, ki ga sicer najprej poživijo, povzročajo pa srčno kap, jo pospešijo. Injekcije s kastro pa ne moremo kar nadaljevati, če moremo organizem uničiti. Odprava papirja se sedaj pričinja v vseh deželah, ki so najmanj izgubile na vrednosti, tja do dežel, ki imajo strahovito nizko denarno vrednost, in ki študirajo, kako bi ustavili padanje denarne vrednosti, kakor danes Nemška Avstrija in celo sovjetska republika. S tem se je pa tudi kapitalizem v onih deželah ohranil; najprej je proletarijat z razmeroma majhnimi priznanji odpravil, da sedaj poizkusi, kako ga oropa že danih priznanj. Sedaj pa primorajmo s tem na oni strani razvijati, da gre razvoj kapitalizem najbolj omajala,

in potisne proletarijat v defenzivo,

da bi bilo torej kratkomalo nemogoče, če bi se proletarijat osamosvojil prav v srednji Evropi, v deželi, ki niti en dan ne more izhajati brez gospodarskega obtežanja z drugimi, ali v slučaju resnega političnega ali celo vojaškega konflikta, ali celo potem izpremembe družbe v socialistično, ohraniti njegovo samopostojanje. O našem razvoju je v prvi vrsti odločeval ekonomski in gospodarski polom, ki ga je doživljal stari režim z vojno, in ki je mnogo huji in izredno temeljitejši kakor v drugih deželah; kajti, kar se je tukaj zgodilo, ni bila le vojna, ne le poraz, marveč to je bilo raztrganje starega gospodarskega telesa, od katerega je ta nova država le krvaveči, razmesarjeni člen; zaradi tega je pri nas ta težka gospodarska razdrapanost. To je pomenilo za to, da je bila ona kriza, ki je sledila takoj vojni, demobilizacijska kriza, tukaj najprej mnogo težja in drugič mnogo dolgotrajnejša kakor v drugih deželah. Dejstvo posebno težkega pretresa, ki smo ga sicer pozno, toda končno tudi tukaj zaradi pospeševanega padanja denarne vrednosti občutili je da je sledila živahnejša industrija, in ta vpliv je neposredno vodil tudi naš politični razvoj. Spominjajte se na prvo zimo po prevratu, na to zimo brez premoči, brez drv, na to zimo lakote, množice brezposelnih, na zimo psihologije vračajočih! Vsa, kar ni pozabil na to zimo, ve, da bi to zimo kaka meščanska vlada

TRGOVINSKA SVOBODA IN SVETOVNA VOJNA.

(Dolje iz 2. strani.)

drugo dejstvo, da se je moč globoko premišljene resnice modrijanove trditve o škodljivosti svobodne zvezne trgovine pokazala v tem drastičnejši luči, kakor ne samo da so Nemci zadnjih 60 ali 70 let zvezno trgovino forsirali ali da je to forsiranje država sama v najizdatnejši meri podpirala, ampak Nemčija je to oboje izrabila v aktiven nastop zoper angleško trgovinsko premoč! V tej točki (angleška pre-

moč) Fichteja samega, zakaj zemlje-politično razmišljanje — ki pa seve za dobo Fichteja še ni moglo priti do veljave — pokaže da so neki narodi, ki opravljajo svetovno trgovino, takorekoč ex officio, ker jim to naloge poverja njih svetovno-oceanski položaj! Takega svetovnega položaja (katerega predpravice bo, kakor vse kaže, baš sedanja Washingtonska konferenca kodifikovala) — je pa poleg nekkih drugih držav baš — Anglija, ki ga je stipuliral Fichte, in zoper drugi pravci, ki je — izhajajo iz zemlje-političnih načel, učinek onega prvega še stopnjeval. V kumuliranju teh 2 prestopkov šele je dobila nemška forca tisti višek prenapetosti, ki je povzročil, da je struna počila: V kompleksu ostalih vzrokov sekundarne veste je forsiranje trgovinske svobode v zvezni trgovini poglavitni vzrok svetovne vojne, in brez vsega najmanjšega dvoma katastrofa Nemčije ni slučaj, ampak tip tragične zmore v pojmovno izhajati brez gospodarskega obtežanja z drugimi, ali v slučaju resnega političnega ali celo vojaškega konflikta, ali celo potem izpremembe družbe v socialistično, ohraniti njegovo samopostojanje. O našem razvoju je v prvi vrsti odločeval ekonomski in gospodarski polom, ki ga je doživljal stari režim z vojno, in ki je mnogo huji in izredno temeljitejši kakor v drugih deželah; kajti, kar se je tukaj zgodilo, ni bila le vojna, ne le poraz, marveč to je bilo raztrganje starega gospodarskega telesa, od katerega je ta nova država le krvaveči, razmesarjeni člen; zaradi tega je pri nas ta težka gospodarska razdrapanost. To je pomenilo za to, da je bila ona kriza, ki je sledila takoj vojni, demobilizacijska kriza, tukaj najprej mnogo težja in drugič mnogo dolgotrajnejša kakor v drugih deželah. Dejstvo posebno težkega pretresa, ki smo ga sicer pozno, toda končno tudi tukaj zaradi pospeševanega padanja denarne vrednosti občutili je da je sledila živahnejša industrija, in ta vpliv je neposredno vodil tudi naš politični razvoj. Spominjajte se na prvo zimo po prevratu, na to zimo brez premoči, brez drv, na to zimo lakote, množice brezposelnih, na zimo psihologije vračajočih! Vsa, kar ni pozabil na to zimo, ve, da bi to zimo kaka meščanska vlada

ne bila mogla vladati niti en dan.

(Barno odobravanje.) S silo ne bi bila mogla delavcev strahovati, in z zaupanjem v množičnih vladati, to bi se bilo takrat posrečilo manj kot kadarkoli prej ali poslednjič kakim meščanski vladi. In da bi ne bila na poizkus proletarske samovlade entente odtegnila vsakršno pomoč, marveč bi bila z zavestno sovražnostjo nas tudi blokirala, in s tem vzela možnost vsake pomoči; tudi to ve vsakdo, ki ni popolnoma pozabil tedanje dobe. Položaj je bil torej takrat tak, da buržoazija ni mogla vladati, proletarijat pa ni imel moči. Zaradi tega je bila koalicijska, v kateri smo bili takrat, edina možna oblika vladanja. Buržoazija je bila takrat popolnoma brez odporosti, morala je samo dejstvo, da smo mi sovladali, z vsakdanjim koncesijami mi in, kakor danes lahko trdimo, z važnimi koncesijami plačati (pritrjevanje), s koncesijami ne le v tem ali onem zakonu, ki je bil dober, marveč s koncesijami, ki so predvsem moč proletariata zasidrale, ne le za trenutek, marveč tudi za bodočnost; ki daje proletarijatu silno povečan vpliv ne le v državi in v občini, marveč tudi v tovarni, in to, kar ni manj pomembno, zabranilo, da se tu ni zopet ustanovila reakcijska vojaška oblast, ki bi bila proletarijat nasilno strahovala.

(Nadaljevanje.)

Ne manj sijajno pa — in to je drugi vzrok, da tukaj omenja mo Fichtejeve argumentacije — je znagnala ob svetovni vojni trditve o škodljivosti absolutne svobode znotraj trgovine. Vprašam: Ali je kdo med nami, ki bi po svetovni vojni bil pripravljen, da so omejitve popolne trgovske prostosti ter organizacije in regulacije trgovine znotraj države — nepotrebne reči? Mislim, da ga ni. Podivjanje proti trgovini v divje skupovanje in skopuštvo, v navijanje cen in oduševstvo, da se je temu vpletu morala odzvati državna politika vsake države, bodisi velike, bodisi majhne. Da so se tej dolžnosti odzvale do malega že skoraj vse države, čeprav ta manj, ona več, že to je časten dokaz za resnico, da je trgovinska svoboda nož, brušen na dve strani, ki ga država sme posameznemu individui pustiti v rokah le ob pogojih posebne vrste. Da pa je bila svobodno trgovino ukinila celo Anglija, — ki je po svojem svetovnem položaju dežela za svobodno trgovino takorekoč ustvarjena — to dejstvo je najsičajnejši dokaz pogrešenosti individualistične liberalne doktrine o edini zveličavnosti trgovinske svobode: Tudi Anglija je morala poseči po remedur škod, ki jo je napravila svobodna trgovina!

In sedaj morala: Ali se bomo teh dolžnosti mogli obraniti v Jugoslaviji? Mislim da ne. Odzvati se k remeduram, je prav posebna dolžnost držav, ki so "in statu nascendi", zakaj če je le pri kom, je pri teh državah dolžnost, zreti v bodočnost in pa gledati, da se bo zidalo brez poprejšnjega nepotrebnega podiranja, ker graditi znova je lahko, podirati in pa podrti graditi težka stvar. Črna Jugoslavija tu ne more biti pretežka, saj je "in statu nascendi" še nje veletrgovina sama. "Naprej"

ZAPISNIK

REDNE LETNE KONFEREN- CE ZASTOPNIKOV DRUŠTEV IN POOLASČENCEV S. N. D. katera se je vršila v Grdinovi dvorani na 14. in 15. dec. 1921.

(Dolje.)

Poročilo podpredsednika.

Bratje in sestre! Nijam vam posebnega za poročati, ker vam je poročal brat predsednik; rečem le toliko, da sem vedno delal v korist podjetja kolikor sem mogel. Udeleževal sem se vseh sej, če me le niso razmere zadrževale. Mislim, da bom morda zidali v tem preteklem letu, ali nismo mogli dobiti denarja na posodo. Mislim, da bo letošnja konferenca zborovala v svojih večjih prostorih, ali bratje če ne zborujemo danes, glejmo da bomo zborovali prihodnje leto. To je vse moje poročilo. Hvala.

Predsednik vpraša kaj se naredi s poročilom podpredsednika. Stavljen in podpisan je predlog, da se vzame na znanje. Predlog sprejet.

Poročilo tajnika Ludvika Medveška: Podajam vam poročilo o delovanju tekom letošnjega leta in o finančnem stanju naše družbe:

Zadnja delničarska seja je povišala število direktorjev od 15 na 19, ter sprejela predlog, da se upravni odbor (predsednik podpredsednik tajnik in blagajnik) volijo na delničarski seji; ter se je to tudi takoj na lanskem seji izvršilo. Mesto tajnika je ostalo nezasedeno, ker ni nikdo hotel sprejeti namencije, ter se je prepustilo direktoriju, da si istega najde in nastavi. Direktorij je na svoji prvi seji izvolil vrhovnim tajnikom S. N. Doma br. Skuka ter razpisal službo finančnega in korespondenčnega tajnika. Čas za ulaganje prošnje se je dočel od 31. Decembra 1920. Pravčasno se je prijavilo 6 prošnikov ena prijava je bila prepoznana, ter se jo ni moglo preizkusiti. Sledila je volitev. Z 11 glasovi je bil izvoljen br. Zorich, ki je bil med prošniki, da si na konvenciji in tudi na prvi seji direktorija ni hotel sprejeti tega mesta za katero je bil večkrat predlagan. Tajniške posle bi imel prevzeti 1. Februarja 1921. Pred njegovim nastopom so nastali v zornem odboru pomisleki glede knjigovodstva kar istega br. Zorich ni bil zmožen, kar se tudi ni moglo zahtevati, ker se ga ni ušlo. Te pomisleke se je na prihodnji seji prineslo na prvo sejo, valed česar je br. Zorich resigniral kot tajnik in ob enem tudi kot direktor. Prevzel sem na to še za letošnje leto mesto tajnika ter to do danes obdržal in izvrševal vse tozadevne posle. Ker se je na seji dne 5. Jan. 1921 dočel, da naj bode glavni tajnik ob enem finančni in korespondenčni tajnik, je s 1. Februarjem ko sem zopet to mesto zavzel izvolitev br. Skuka vrhovnim tajnikom odpadla. Med letom je prišlo do nekakega nesporazuma med mano in nekaterimi direktorji. Jaz sem bil mnenja, da je tajnik duša podjetja in da se mora brigati za vse kar se godi pri S. N. D., da je torej bos pri podjetju in se danes mislim, da mora podjetje imeti le enega vodja (manager — bos) in ne več, če se želi, da bode uspešno. Jaz sem vedno smatral da je predsednik družbe zastopnik iste na zunan, kot je to pri drugih večjih korporacijah in da na znotraj zastopa in ureja je isto tajnik ozir. poslovodja. V tem smislu sem tudi nekoč zahteval, da se mi vse poškodbe ki se prigodijo na poslopu ali drugje takoj naznani, ne da bi o istih bil obveščen še le nazadnje. Gospodarski odbor je smatral to kot vikanje v njegovo področje in nastal je nesporazum, ki navadno ne koristi na podjetju in nikomur. Današnja stanja, kar bode vsakega posameznega delničarja in doče navodilo direktoriju, glede takih posebnih zastopnikov društev.

Dosedaj je bilo članov radi neplačila 230 delnic, torej za \$2300.00 ter so plačila na isto zapadla v rezervni sklad, torej v dobrobit družbe, ki so znašala \$671.25.

Prejdem na finančno poročilo in sicer najprej za letošnje leto, potem bodem pa še podal poročilo za ves čas kar obstoji naša družba S. N. D., vikanje v njegovo področje in nastal je nesporazum, ki navadno ne koristi na podjetju in nikomur. Današnja stanja, kar bode vsakega posameznega delničarja in doče navodilo direktoriju, glede takih posebnih zastopnikov društev.

Dohodki za letošnje leto, od 1. Januarja do 30. Novembra:

Društva so vplačala na delnice Common Stock	\$11,784.15
in na delnice Preferred Stock	500.00
Članstvo je vplačalo na delnice Common Stock	2,366.00
in na delnice Preferred Stock	220.00
Cigar labelov se je prodalo za	10.00
Obresti od hranilnih vlog in Liberty bondov	210.36
Najemnina za 11 mesecev je znašala od poslopij	2,753.75
in od zabavnih večerov in svatb	328.00
Razno	237.87

Skupaj \$18,410.13
Preostanek blagajne dne 31. Decembra 1920 je znašal 11,703.86
Dohodki skupaj 30,113.99

Izdanki od 1. Januarja 1921 do 30. Novembra 1921:

Tiskovine in oglasi	\$ 216.84
Pisarniške potrebine	22.70
Telefon	41.23
Plača tajnika	780.00
Kurjava in razsvetljava	181.49
Voda	41.40
Popravila	797.99
Razne gospodarske potrebine	116.31
Plača oskrbnika	495.00
Plača za pospravljanje po zabavnih večerih	27.00
Zavarovalnina in davki	1,863.54
Obresti od dolga in Pref. Stock delnic	238.20
Zguba pri prodaji Liberty bondov	771.92
Plačilo ostanka kupnine Allen & Ella Diemer	17,000.00
Razno	179.92

Skupaj \$22,774.64
Preostanek blagajne dne 30. Novembra 1921 \$ 7,339.35

ZAKAJ?

ZATO: Ker hočete dnevnik, ki se bori za vaše interese in ker je istega nemogoče izdajati brez oglasov —

ZATO: ker pomeni vsak oglas v našem listu več dohodkov za vaš list —

ZATO: ker ako kupujete od trgovcev, ki oglašajo v Enakopravnosti, ni potreba od vas nikake žrtve a istočasno pomagata vašemu listu finančno —

ZATO: ker ako omenite trgovcu, da kupujete pri njem zato, ker oglašja v Enakopravnosti, bo dal čim več oglasov —

ZATO: Vpošteвайте najprej one trgovce ki oglašajo v dnevniku

"ENAKOPRAVNOST"

In naročajte se nanj.

Vedno najnovejše vesti, povesti itd.

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba

Princeton 551

6418 ST. CLAIR AVE.

VPRAŠANJE LIKVIDACIJE BEGUNSKEGA TABORIŠČA V STRNIŠČU IN ŠPEKULACIJE VOJNEGA DOBIČKARJA ČUČKA IZ PTUJA.

Begunsko vprašanje sploh in še posebej vprašanje begunskega taborišča v Strnišču pri Ptuj, je povzročalo merodajnim faktorjem precej skrbi in preglednice. Od prvega začetka, t. j. od prihoda primorskih beguncev iz raznih krajev propadle Avstrije, pa do danes, se je na vse načine skušalo rešiti to vprašanje, ne da bi se prišlo do končne — in kar je glavno — povojne rešitve. Za begunce, ki se niso in se ne bodo vrnili v domovino, se je začetkom nameravalo ustvariti eksistenco v — Macedoniji. Proti taki rešitvi smo svojo zavzelo odklonilno stališče, ker bi po našem mnenju znalo pošiljati ljudi v nesrečo, ako bi se jih poslalo v kraje, ki v no benem oziru ne odgovarjajo namenu ustvaritve primerne eksistence našim ljudem. Ta misel se je hvala bogu opustila in merodajne oblasti so začele misliti na Prekmurje. V kolikor smo informirani, je zadeva naselitve beguncev v Prekmurje v teku. Kako se bo zadeva rešila, bo mogoče odgovoriti morda v kratkem. Ker ne vemo natančno, kako nitiš vlada stvar urediti, nemo o zadevi obširneje govoriti. Omejimo se le glede naselitve beguncev v Prekmurje skliče v najkrajšem času anketo, na kateri naj bodo zastopani tudi prizadeti begunci, da se vprašanje naselitve reši sporazumno z njimi!

Danes imamo namen informirati javnost o drugi stvari, ki je z gori omenjeno v tesni zvezi: namreč o likvidaciji, oziroma prodaji begunskega taborišča, to se pravi vseh objektov in naprav, ki se v Strnišču nahajajo. Znano je, da stojijo te naprave na zemljišču, ki je last g. Čučka iz Ptuja. Avstrijski vojni erar je Čučkovo posestvo vzel v najem in postavil tam vojaško bolnico, ki je bila med vojno znana kot "Hungerspital". Pogodba, ki jo je Čuček napravil z bivšim vojnim erarjem, vsebuje tudi točko, da ima g. Čuček kupno predpravo za naprave, ki se na njegovem posestvu nahajajo. Ne vemo, ali ta pogodba, oziroma

kupna predprava sploh še drži po polomu Avstrije, vemo pa, da se g. Čuček dotične točke v pogodbi krčevito opriema, ter da si je iz te točke napravil podlagu, na kateri zida njegove spekulacije. Da si g. Čuček želi in hoče zaslužiti na škodo države, to se pravi javne lastnine nekaj milijonov, naj služijo kot dokaz sledeči podatki.

Zemljišče, ki ga je Čuček dal bivšemu vojnemu erarju v najem, je on kupil za nekaj nad 700.000 K, danes pa je to zemljišče vredno 3 do 4 milijone kron. To je prvi bagatelni zaslužek, ki ga je Čuček v "potu svojega obraza" spravil v žep. Da je med vojno in do danes dobival tudi najemnino za zemljišče, je sam osebi umevno. Naprave, ki se v Strnišču nahajajo, in sicer: barake, parni stroji, kanalizacija, električna centrala in napeljava, vodovod, različni material itd., predstavljajo večmilijonsko vrednost. Niso nam znani natančni podatki, koliko milijonov so te stvari vredne, zato prepuščamo merodajnim faktorjem, naj si te račune natančno ogledajo, predno te stvari Čučku prodajo. Vemo pa, da bi g. Čuček vse te naprave rad dobil za par milijonov in da bi potem z izkoriščanjem celega kompleksa duralizirati.

Zvedeli smo tudi, da je pred kratkim ponujal nekemu domačem kapitalistu — vojnemu dobičkarju, dva milijona kron provizije, če mu ta pomaga preseliti neko tujo tvornico vagonov v Strnišče. Najlepši dokaz, da je g. Čuček prepričan, da doseže ogromni dobiček, če se mu kupčija, kakor si jo on predstavlja, posreči!

V kolikor smo informirani, namerava g. Čuček omenjene naprave za par milijonov kupiti, ter jih potem na en ali drugi način prodati drugim kapitalistom, ki bi hoteli strniške obrate in naprave sploh izkoristiti. Poleg tega, da je že današnja vrednost zemljišča ogromno večja od vrednosti pred vojno, to se pravi, da je g. Čuček že pri tem zaslužil par milijonov, hoče pod pretvezo kupne predprave zaslužiti par milijonov pri nakupu omenjenih naprav in potem še nekaj milijonov pri eventualni zopetni prodaji, ali pa izkoriščevanju celega kompleksa.

Del taboriščnih naprav je

gosp. Čuček že začel izkoriščati, stem, da je postavil tovarno sadnih konzerv "Sliva" in da postavlja tovarno za izdelavanje lesene volne. Omenili smo že preje, da je g. Čuček lani vabil tuje kapitaliste (ne vemo, če se je obrnil tudi na Stinnesa) z namenom, da bi v Strnišču postavili tvornico vagonov. Tudi nam ni znano, v koliko so se mu spekulacije do sedaj posrečile. Vendar pa je iz celega početja g. Čučka jasno, da si hoče na vsak način nagromaditi nekaj milijonov na račun javne lastnine in — delavstva! Kako plačuje vojni dobičkar Čuček delavce, ki so pri njem zaposleni, je poglavje zase, o katerem bomo govorili v posebnem poročilu.

Nekaj drugega pa je pri celi stvari, kar nam stoji pri srcu in o čemur hočemo informirati predvsem merodajne faktorje in javnost.

V Strnišču se namreč nahajata dve podjetji, ki sta za ptujski okraj silne važnosti. Ti podjetji sta "Lesna in kov. zadruga", ki si jo je delavstvo ustanovilo ter "Pletarska šola", ki je bila otvorena takoj po preobratu. Obe podjetji imata vse predpogoje za razvoj. V obeh podjetjih bi bila ustvarjena eksistencija velikemu številu delavstva, če bi podjetji uživali od kompetentne strani vsaj nekaj moralne in materialne podpore. Kar se je za omenjeni podjetji do sedaj naredilo, ne zadostuje: treba je nekoliko več razumevanja v tem oziru, treba je predvsem gledati na to, da bodo iz naprav, ki smo jim podedovali od razpadle Avstrije, uživale koristi čim širše plasti ljudstva, ne pa posamezni ljudje, ki so si med vojno nakupili ogromno kapitala. Likvidacija begunskega taborišča se mora prej ali slej izvršiti, o tem ni nobenega dvoma. Vprašanje je le, kako se bo likvidacija končala, vprašanje je, ali bo vlada znala, ali hotela izvršiti likvidacijo tako, da bo v korist onim ljudem, ki so vsled vojne vse zgubili in ki se nahajajo tu in pa onim trpinom, ki živijo v ptujskem okraju, t. j. viničarjem. Marsikdo se bo vprašal, kaj imajo pri tej zadevi vničarji opraviti. Zato pojasnimo takoj: Če bi oblasti šle na roko današnji "Pletarski šoli" na združeno podlago, bi marsikateri viničar lahko imel od takega podjetja pošten zaslužek in veliko število katoliških revežev bi bilo rešenih trpljenja. Kako bi se dalo to vprašanje rešiti, bomo tudi razpravljali v poznejših poročilih.

Omenili smo, da si je delavstvo v Strnišču ustanovilo "Lesno in kov. zadrugo". Zadruga ima, kakor že omenjeno, vse predpogoje za obstoj in razvoj, zato bi bil vnebovpijoči greh, če bi si to delavstvo ustanovo uničilo v korist kakega posameznika. Vlada je sicer obljubila, da bo šla zadrugi na roko, bojimo se pa, da ostane le pri obljubah. Zadruga in "Pletarska šola" so g. Čučku trn v peti, zato bi hotel tudi te dve podjetji pograbit, na kar opozarjamo merodajne faktorje še posebej. V tem oziru je nujno potrebno, da se na anketo, ki se bo menda vršila, povabijo tudi zastopniki zadruga in "Pletarske šole". Na anketi bo treba paziti na to, da se v pogodbi o eventualni prodaji taborišča g. Čučku postavijo take točke in pogoji, da mu bo a priori onemogočen vsak poznejši poizkus uničiti ti dve podjetji. Da ima g. Čuček ta namen, je jasno kot beli dan, zato zahtevamo od pokrajne ske uprave, da si tega gospoda natančno ogleda in da mu glede njegovih spekulacij pristrže peruti!

Končno se nam zdi potrebno omeniti še nekaj. Gospod Čuček se pri razgovorih o nakupu taborišča in pri drugih prilikah vedno sklicuje na to, da mu je ta borišče prebivalstvo naredilo veliko škodo v bližnjih gozdovih. Ta izgovor oziroma vzrok je ta ko prazen in ničev, da se o njem ne izplača govoriti. Gospod Čuček se pa sklicuje na "škodo", ki si mu jo strniški prebivalci naredili samo zato, da bi se pri pogajanjih za nakup taborišča "zglial" za par milijonov manj. Spominjamo se, da je Čuček že spomladi leta 1919 jamral, da mu begunci delajo škodo v gozdovih: tistikrat je skušal z jamranjem brčkone doseči višjo najemnino. Če bi bilo glede namišljene škode res, kar Čuček trdi, bi danes ne bilo niti enega drevesa v njegovih gozdovih. To smo smatrali za potrebno omeniti, da pokažemo kakšne konje jaha g. Čuček pri svojih spekulacijah.

Za danes naj zadostuje kar smo povedali. Zadevo bodemo pa pazljivo zasledovali in o njej pisali v kolikor bo potrebno, da bo javnost zadevi informirana. Kompetentne oblasti pa opozarjamo na dejstva in zahtevamo, da se pri likvidaciji begunskega taborišča čim več upošteva in beguncev, ki pridejo pri stvari v poštev.

Pozivamo obenem tudi naše poslance, da se za stvar interesirajo.

Clevelandske novice.

— Prvi koraki, katere je storil novi župan Kohler, odkar je zavzel svoje mesto, dajo misliti, da bo odslovil v teku prihodnjih par dni okrog 1.000 mestnih uslužbencev. Ker komisar za p. cestne železnice še sedaj ni izbran, je zavzel to mesto začasno Kohler sam. Včeraj se je podal v komisarjev urad, ki se nahaja v Hanna poslopju in predno je odšel, je odslovil izmed triindvajsetih uslužbencev devetnajst. Rekel je, da se mu zdi potrebno, očistiti ta urad, še predno nastopi novi komisar. Direktor parkov, G. A. Ruetenik, in service direktor, John Maline sta sklenila odpustiti včeraj okrog 300 mož, ki čistijo ceste in parke. Toda kot se govori, je to šele pričetek, pravo odslavljanje pa se bo pričelo šele danes in jutri, ko bodo podali ravnatelj različnih oddelkov seznam vseh služb in imena vseh delavcev, katere se lahko odpusti. Kohler pravi, da bo pustil v vsakem departmentu dovolj delavcev, da se bo delo lahko uspešno ter točno vodilo.

— Okrajni prosekutor Stanton svarj javnost pred tihotapci žganja, ki se približajo svojim žrtvam s trditvami, da je njih roba še iz predvojnih časov, narkar jim prodajo najslabšo in najškodljivejšo brozgo, kar jo je sploh dobiti. Potem svari tudi pred švindlarji, ki prodajajo delnice recimo po \$10 in obljubujejo, da se bodo zvišale v vrednosti za polovico v teku 60 dni. Praznovorni ljudje jim včasih verjamejo in pridejo še ob tiste cene, katere so si pritiščali.

— Včeraj malo pred poldnevom je skočila raz tračnice, kakke tri milje od Bedford, N. O. T. & L. kar, namenjena proti Akronu. Nesreča se je pripetila radi poškodovane proge. Kara je skočila iz tira najprvo spredaj, nakar se je prevrnila postrani, preko ceste. Motormana je dobil poškodbe po glavi, sprevodnik je padel v nezavest, toda kasneje so ga oživili toliko, da je že lahko hodil naokrog. Eno roko ima zelo nevarno poškodovano. Vsega skupaj je dobilo poškodbe 36 potnikov, toda povečini so bile poškodbe le neznatne. Devet jih je bilo prepeljanih v McMyler Interstate bolnišnico, dočim so šli ostali sami domov. Med poškodovanimi je tudi Jos. Vollman, star 69 let, iz 1117 E. 60 St.

— Poročna dovoljenja so dobili zopet sledeči slovenski pari: Sebastian Trampush, 27, 683 E. 159 St. in Ivana Smrekar, 28, 683 E. 159 St.; Martin Kočevar, 31, 1098 E. 66 St. in Mary Te-

kavič, 34, 1098 E. 66 St.; Frank Kenda, 34, 1213 E. 173 St. in Mary Zrimšek, 25, 1216 E. 175 St.; Jos. Kosič, 24, 5014 McBride Av. in Veronika Peras, 22, 5014 McBride Ave. ter Dominik Terhelen, 32, 4702 St. Clair Ave., in Elizabeth Samila, 24, 1384 E. 34 St. Vsem častitamo!

— Mleko se je zopet pocenilo za en cent pri kvartu. Znižanje je naznanila The Telling Belle Vernon družba potem, ko so se farmerji zadovoljili z novo ceno \$2 za sto funtov mleka, kar znaša okrog 17 centov galon. Pred enim tednom so farmerji zavrnili ponujano ceno, sedaj pa so jo sprejeli. Mleko v pintih bo še nadalje stalo 7 centov. Hotelom, grocerijam in restavrantom prodajajo družbe mleko za 9 centov kvart, kajti ti ga vzamejo po večje količine skupaj.

HAMBURG

DIREKTA
plova z novimi ladjami
OROPESA 7. jan.
ORDUNA 3. feb.
ORBITA 4. feb.
Zenske in otroške zaprte kabine
The Royal Mail Steam Packet Co.
117 W. WASHINGTON STR.
26 Broadway New York
CHICAGO, ILL.
ali pri lokalnih agentih.

NE PREZRITE

važnega sklepa Mednarodnega Stavbinskega in Posojilnega Društva v Clevelandu, da vse hranilne vloge, ki so vložene do

15. januarja 1922

obrestujejo od 1. jan. 1922.

S tem se Vam daje prilika, da prenesete svoj denar brez vsake izgube iz tujih zavodov v naš domač zavod, kjer se Vam obrestuje vsak znesek od dneva vloge do dneva dviga po

5 PROCENTOV

Vabimo vse rojake med naše vložnike.

MEDNARODNO STAVBINSKO POSOJILNO DRUŠTVO

6313 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Urad je odprt: vsak dan od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne in ob večerih od 6. do 8. ure razven srede popoldne.

PREMOG

Po izrednih cenah.
Pristen Bergholz lump \$7.00 ton
Pripeljemo ga kamorkoli na vshodnem delu mesta.
Zglasite se na Collinwood Brick Yardu ali pokličite po telefonu, Ken 260 ali Wood 429. — Pri nas upošljamo edino slovenske delavce.

Dnevnik Enakopravnost

je ZICA

ki spaja
odjemalca s trgovcem
Oglas v našem listu
dospje na svojo dol-
ceno mesto liki tele-
gram.

MALI OGLASI

LEPA PRILIKA ZA SLOVEN- CA. Proda se sladšičarna

(candy store) in grocerija v sredini slovenske naselbine in sicer prav poceni. Več se pozive v upravnistvu tega lista. (6)

ISČE SE sodruga (partnerja) za jako dobičkaršno podjetje; treba je od \$2.000 do \$3.000 gotovine. Obrnite se na upravo tega lista. (6)

ODDA SE čelna soba za enega

fanta. Poizve se na 1010 E. 63rd St., zgoraj. (5)

LEPA FRONT SOBA se odda

enemu ali dvema fantoma; elektrika, kopališče in toplota na razpolago. Vpraša se na 1074 Addison Rd. (4)

Cevljarna napredaj. Popravljalnica čevljev z vso moderno masinerijo se prodaja. Poleg tega je napredaj tudi zaloga novih čevljev. Kupi se lahko vse skupaj ali posebej. Za podrobnosti pišite ali pa se zglasite pri Stephen Berko, 6735 St. Clair Ave., Cleveland, O. (4)

ISČE SE DEKLE za doma-

ča dela pri dobri družini. Poizve se na 6201 St. Clair Ave. (3)

GOTOVINA ZA LIBERTY

BONDE, vojnovarčevalne znamke, bisere, ure, staro zlato, srebro, platinum, zlatino, nerabljeve poštne znamke, živo srebro, magnetne ige, in za vsako stvar ki ima kako vrednost. Prinesite ali pošljite na Simon, Reliable Broker. Lastnik Ohio Smelting and Refining Co. soba št. 216 Lenox Bldg. vogal 9th St. in Euclid Ave. Odprto vsak dan do 6. ure zvečer. (x)

POPRAVITE SVOJE ZOBE

SEDAJ!

Moje cene so sedaj iste kot pred vojno. Enajstletno delovanje v tem uradu s tisoči zadovoljnih oseb, ki so dale popraviti zobe pri meni, vam garantira pošteno in dobro postrežbo.

DR. I. S. RUBIN

ZOBOZDRAVNIK
Dela brez bolečin.
5506 ST. CLAIR AVE.

Frank Zakrajšek

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu
POGREBNIK IN
EMBALMER
1105 Norwood Rd.
Tel. Princeton 1735—W.
TEL. Rosedale: 4983

Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

NAZNANILO!

Članice dr. Carniola Hive št. 493 L. O. T. M.

se tem potom naznanja, da se pobira asesment trikrat na mesec in sicer vsak prvi in tretji tork na rednih mesečnih sejah. Na teh sejah se pobira asesment samo od članice. Vsak zadnji ponedeljek v mesecu pa se pobira samo od otrok in moških v navadnih prostorih in sicer od 7. do 9. ure zvečer.

Vse članice ste prošene, da vpoštevatte to naznanilo in ne pošiljate mož in otrok na gori omenjene seje ker se ne bo vzelo asesmenta od njih; ravno tako se ne bo sprejemalo od članice na dan ki je namenjen za otroke in može.

Sesterski pozdrav!
Julia Brezovar, tajnica.

VSE DELO

v zvezi s plumbarstvom, vam napravimo dobro in trpežno. Postavljamo furneze, banje, stranišča, itd. Kadar mislite, kaj delati, pridite k nam po proračun in prepričani smo, da vam bomo naša cena po volji.

Chas. W. Hohl

Plumbing & Heating
381 E. 156 St., Cleveland, Ohio
Eddy 8236-R.

CUNARD-ANCHOR

Največje, najhitrejše ladje na svetu. S potniki se postopa nad vse ududno. V vašem mestu ali blizu, se nahaja naš lokalni zastopnik.
V Jugoslavijo, Bolgarijo, na Romunsko in Madžarsko
Preko Dubrovnik, Trst in Reko
ITALIJA 10. jan.
Listki \$87 — DAVEK \$5.00
Preko Reko:
CARMANIA 11. feb.
Listki \$105.00 — DAVEK \$5.00
Preko Cherbourg
SAXONIA 21. jan.
AQUITANIA 7. feb.
Nove ladje plovejo direktno v Hamburg.

POŠLJANJE DENARJA

po pošti ali brzojavno hitro, poceni, zanesljivo.
Na uložke plačamo po 4% obresti.
Prodajamo parobrodne listke.
Javni notarski oddelek.
AMERICAN UNION BANK
Ivan Nemeth, predsednik
GLAVNI URAD:
10 E. 22nd Street.
PODRUŽNICA:
1597 2nd Avenue,
New York City

Tel. Central 2373 R. Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik
Slovenske PLOŠČE
preje \$1.00
sedaj 85c

VELIKA
ZALOGA
UR IN
ZLATNINE.

Wm.
Sitter
5805 ST. CLAIR
AVENUE
Cleveland, O.

POZOR! PLUMBARSKO DELO

Rojaki Sloveni, Hrvati in drugi Slovani kadar potrebujete dobrega plumbarja v vaši hiši, pridite k meni za vsako delo, katero vam garantiram da bo izvršeno dobro.
Postavljam stranišča, bane, sinke, kotle za gorko vodo, vodne kanale, (sewer work) itd.

Zmerne cene
Nick Davidovich
7013 St. Clair Ave.
Tel. Princ. 1852-W. Randolph 1828

NAZNANJAMO

cenjenemu občinstvu, da smo prevzeli od poznane Mr. Rude Cerkenika
GROCERIO IN CANDY STORE
na 1115 Norwood Rd.

Pripravljeni vam bomo postreči vsak dan z dobrim grocerijskim blagom s sladšičami ter z raznovrstnim tobakom, cigaretami in finimi cigarami. Odprto bomo imeli tudi ob nedeljah. Poštena postrežba ter zmerne cene.

Anton A. Palčič.

DOCTOR BAILEY, "Specijalist"

Zdravi nove in zastarele bolezni moških in žensk že 21 let. Najnovejša metoda in gotov uspeh. Ako trpite od zastrupljenja krvi, kožnih bolezni, revmatizma, srca, pljuč, želodca, jetrih, zlati žili, počenja, nosu, grlu in kropa.
Pojdite k njemu in ozdravite.
On vam da ono slovo zdravilo 606 in 914.
Tudi najkasnejše električno in X-Ray zdravljenje.
Vse zdravljenje opravlja Dr. Bailey sam, osebno in zaupno.
Njegovo delo je najbolje, njegove cene najnižje.

Mi govorimo Slovensko.

Uradne ure od 9:30 dop. do 8. zv. Ob nedeljah od 10 dop. do 1 pop.
5511 Euclid Ave. blizu E. 55 St. Drugo nadstropje soba 222
Cleveland, Ohio.

X-RAY PREISKAVA \$1.00

AVTOMOBILISTI!

Kadar ni vaš avtomobil popolnoma v redu, se priporočamo, da se obrnete na nas. Smo strokovno izučeni in lahko se zanesete, da boste dobili izpod naših rok le dobro delo. Naša delavnica je opremljena z vsem potrebnim orodjem, in popravimo vam lahko kakoršnekolik vrste avtomobil. Če se vam mašina kje na potu vstavi in ne morete naprej, nas pokličite po telefonu in takoj bomo prišli na lice mesta, da vam pomagamo.
PRINCETON 1588 — RANDOLPH 5276.

BONNA AUTO REPAIR CO.

1275 E. 61. ST. IN VOGAL SUPERIOR AVE.
FRANK HOMOVEC.